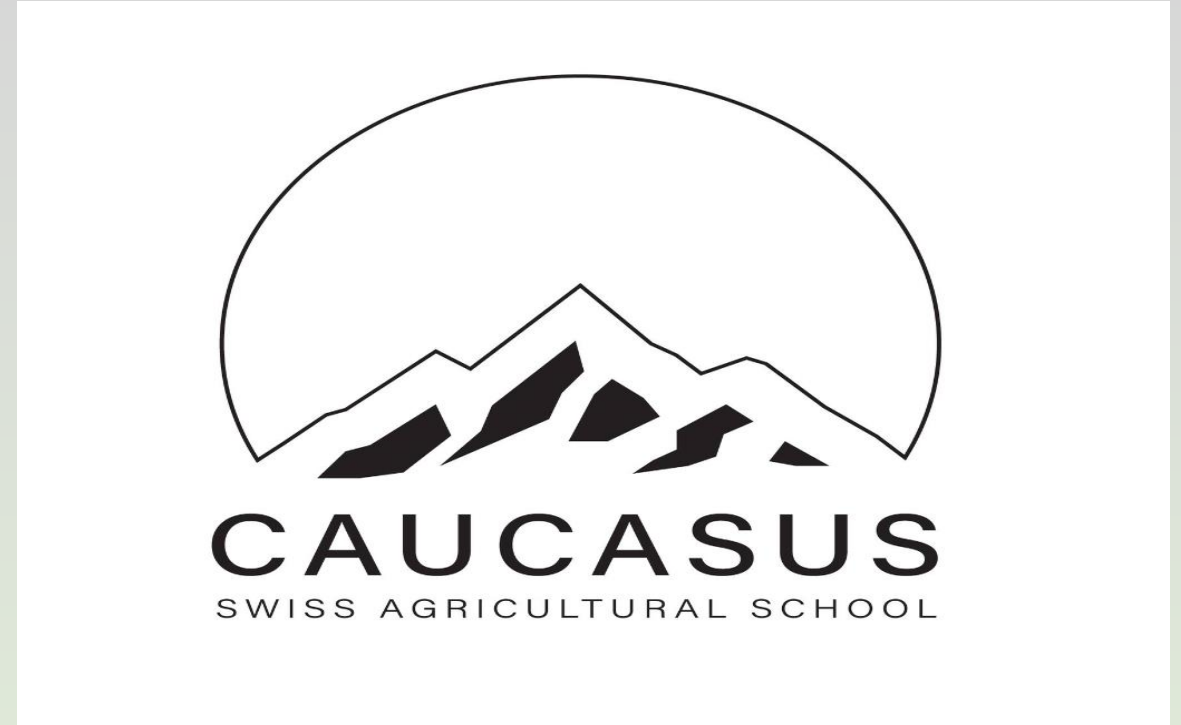

ცხოველთა საკვების მოთხოვნილება ბაგური შენახვის პირობებში

ცხოველთა კვების მოწვეული ტრენერი: თორნიკე ათაბეგაშვილი
შვეიცარიული აგროარული სკოლა კავკასია • Swiss Agricultural School Caucasus

ცხოველთა საკვების მოთხოვნილება ბაგური შენახვის პირობებში

ფერმის ინფრასტრუქტურის მნიშვნელობა

დაბმული

დაუბმელი

ცხოველის პროდუქტიულობაზე მოქმედი ფაქტორები

- ვენტილაცია
- ქვეშსაფენი
- მოსასვენებელი სივრცე
- დაწყურება
- საკვები მაგიდა
- სტრესი
- კომფორტი

ბუნებრივი და ხელოვნური ვენტილაცია: თითოეულის უპირატესობები

ამიაკისგან თავისუფალი სივრცე

ღრმა ქვეშსაფენი ნამჯით

საწოლი მატრასები

საწყურებლები, ცხოველის მოთხოვნილება წყალზე

- წყლის სიწმინდის მნიშვნელობა
- 1ლ რძე - 5-6ლ წყალი
- 10 სმ საწყურებელი - 1 სული ძროხა ჯგუფში (მერძეული)
- 5 სმ საწყურებელი - 1 სული ძროხა ჯგუფში (მეხორცული)
- წყლის ტემპერატურა გათბობის მექანიზმი, მისი მნიშვნელობა ცხოველისთვის

საკვები მაგიდა - ღია, სწორი ტიპის

- მიწვის ხარჯი -
- ცხოველის რეფლექსი, საკვების არჩევადობის შემცირების რისკი +
- გაწმენდა - დასუფთავების სიმარტივე

ფორმირებული საკვები მაგიდა

- მიწვის ხარჯის არქონა +
- დასუფთავების სირთულე -
- საკვების არჩევადობა -

საკვების რაციონის შემადგენლობა ბაგური შენახვის პირობებში

უბეში საკვები

- თივა
- ჩაღა
- ნამჯა

უჯრედანით მდიდარი საკვები

თივა მოთიბული და გამხმარი
ბალახია, 15-17% ტენიანობის
და ნაკლები, მიეკუთვნება
უხეშ საკვებთა კატეგორიას.
იგი მცოხნელთა პირუტყვის
ერთ-ერთი ძირითადი
საკვებია. ბოტანიკური
შემადგენლობის მიხედვით
შეიძლება იყოს: პარკოსნების,
მარცვლოვანების, ნაირბალახე
ულის და სხვა. ხოლო
ადგილმდებარეობის
მიხედვით – მშრალის,
ჭაობის, ველის, ტყის და სხვა.
100 კილოგრამი კარგი თივა
10-15%-მდე მონელებად

პროტეინს.

ბალახი ყველაზე მეტ საყუათო ნივთიერებებს მისი განვითარების ადრეულ პერიოდში შეიცავს. მარცვლოვანებში ბარტყობა- ალერების და დათავთავებისას პროტეინის შემცველობა 15%-ია. პარკოსნებში დაკოკრება და ყვავილობის დასაწყისში კი 20%.

ბალახნარევი უნდა გაითიბოს შემჭიდროებულ ვადებში. დანაკარგების თავიდან ასაცილებლად გამოკვლევებით დადგენილია, რომ მოფოცხვის 1 დლით დაგვიანება მოფოცხილთან შედარებით 12%-ით ზრდის დანაკარგებს, 2 დლის დაგვიანებისას 18%-ით, სამი დლისას 25%-ით. დანაკარგებთან ერთად უარესდება თივის ფერი და სუნი.

წვნიანი საკვები

- სიმინდის სილოსი
- პარკოსნების სენაჟი
- სუდანურა
- სორგო
- ტრიტიკალი
- ძირხვენეული კულტურები
- ლუდის ნახარში
- ჭაჭა, ვაშლი გადამუშავების პროდუქტები

სენაჟს თავისი თვისებებით შუალედი მდგომარეობა უკავია თივასა და სილოსს შორის. თუ თივა მზადდება ბალახის 18-20 % ტენიანობამდე გაშრობით, სასილოსე მასის ტენიანობა 65%-ზე მეტია, ხოლო სენაჟისათვის გამოიყენება მინდორში მოთიბული და 45-55% ტენიანობამდე შემჭკნარი ბალახი, ან ბალახების ნარევი.

პარკოსანი ბალახებიდან თივის დამზადებისას დანაკარგი მინდორში 50%-მდეა, ამის გამო პარკოსანი ბალახებიდან თივის დამზადება, მზის სხივების პირდაპირი ზემოქმედების პირობებში, თითქმის შეუძლებელია, ვინაიდან ბალახის მინდორში 18-20 % ტენიანობამდე გაშრობისას ფოთლები და ყვავილები იმტვრევა და ცვივა, მაშინ როცა ღეროები ისევ ნედლია. ფოთლები და ყვავილები კი მცენარის მთლიანი მასის ნახევარს შეადგენს და შეიცავს 80-მდე

პროტეინს.

მოთიბული ბალახის მინდორში 45-55 %
ტენიანობამდე შეჭკნობა, დაკუწვა, 350-400 კგ/მ³
სიმკვრივემდე დაწნეხა და ანაერობულ პირობებში
დაკონსერვება.

დაკონსერვებული საკვების
კვებითი ღირებულება
ყოველთვის დაბალია საწყის
ნედლეულთან შედარებით.
დაკონსერვებისას საკვებისა
და მისი საყუათო
ნივთიერებების
დანაკარგების მთლიანად
აღმოფხვრა შეუძლებელია,
მაგრამ რამდენადაც მცირეა
ეს დანაკარგები, იმდენად
მაღალია დაკონსერვების
შედეგი.

სენაჟის დამზადების პროცესი

ორმო უნდა შეივსოს 3...4 დღის განმავლობაში, ამისათვის საჭიროა მასში ყოველდღიურად 60...75 სმ სისქის ფენის სასენაჟე მასის შეტანა და ავსების შემდეგ ჰერმეტიულად დახურვა

შეფუთული სენაჟის დამზადების
მესამე ხერხი – დაქუცმაცებული
სასენაჟე მასის პოლიმერულ
ტომარაში მოქცევა შეიძლება
სპეციალური წნებ-საფუთავით.
მინდორში შემჭკნარი სასენაჟე მასა
აიღება თვითმავალი კომბაინით,
დაქუცმაცდება და იგზავნება
ცხოველის სადგომთან გამართულ
პოლიმერულ ტომარასთან,
იცლება წნებ-საფუთავის მიმღებ
ბუნკერში და იწნიხება
პოლიმერულ ტომარაში.
დაწნეხილი სასენაჟე მასის
სიმკვრივე 650 კგ/მ³ აღწევს.

კონცენტრირებული საკვები

- მარცვლეული
- შროტები
- კოპტონები
- ვიტამინები
- მინერალები
- მარილები

კომბინირებული
საკვების
მნიშვნელობა
მეცხოველეობაში
და დამზადების
ტექნოლოგია

მარცვლოვანი კულტურების დახასიათება და მნიშვნელობა კომბინირებულ საკვებში

სიმინდი

ქერი

შვრია

ხორბალი

მარცვლოვანი კულტურების დახასიათება და მნიშვნელობა კომბინირებულ საკვებში

მზესუმზირის
შროტი

რაფსის შროტი

სოიოს შროტი

ტრიტიკალის
მარცვალი

კოპტონი

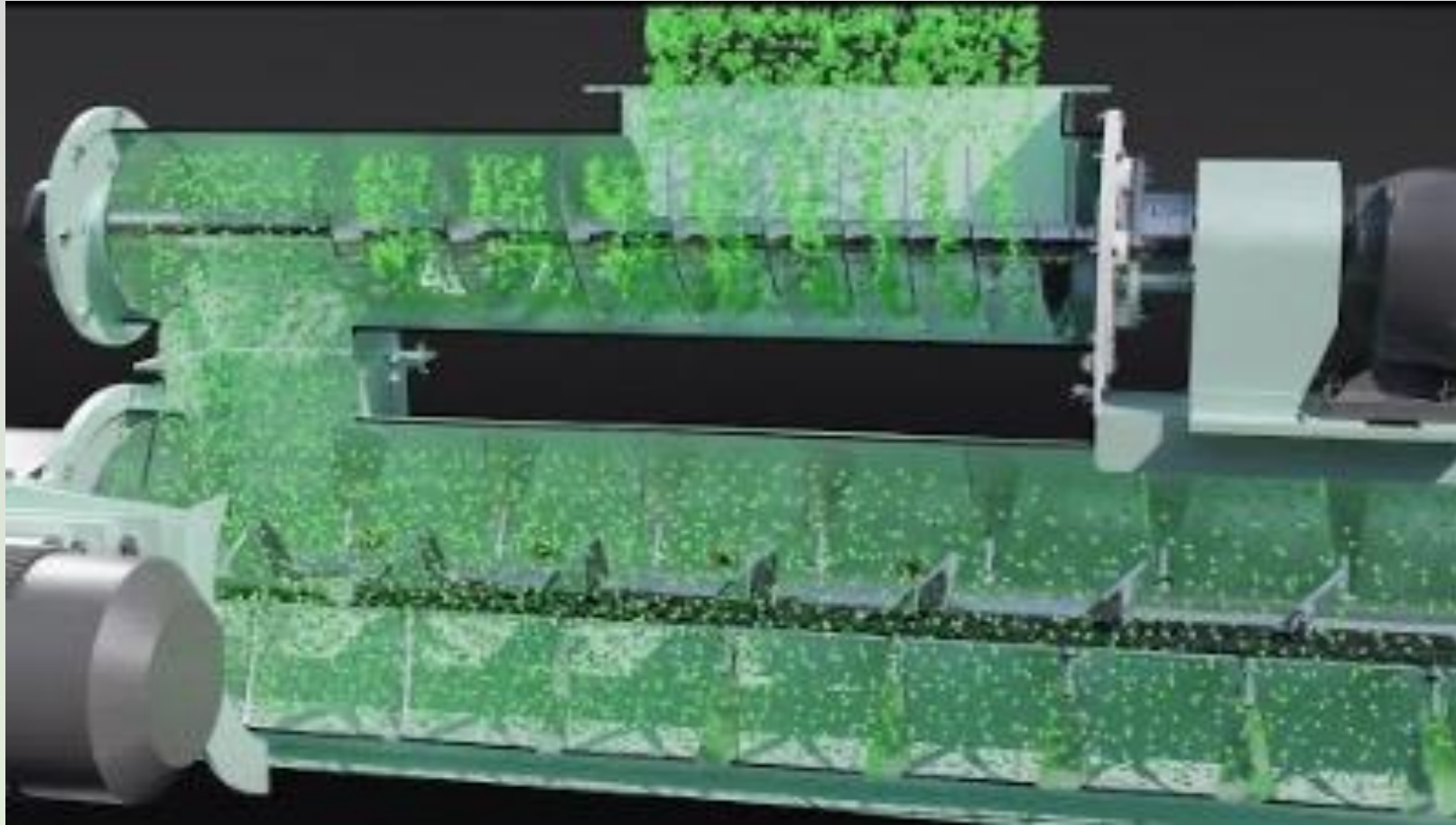
მინერალები

ვიტამინები: პრემიქსი

ვიტამინები

ექვრუდირებული საკვები: გრანურილებური კვების მნიშვნელობა

ფინანსური კალკულაცია

პროდუქტიულობის განმსაზღვრელი ფაქტორები

- ცხოველის სქესი
- ასაკი
- ფიზიოლოგიური მდგომარეობა
- ცოცხალი მასა
- გენეტიკური პროდუქტიულობის პოტენციალი

ცხოველის საკვების მოთხოვნილება

- 1 კგ მშრალი ნივთიერება - 1.5-1.6 ლ რძე
- 50გ პროტეინი - 1ლ რძე
- ცხოველის ცოცხალი მასის 3 – 5% ათვისება საკვების მშრალი ნივთიერების სახით

გმადლობთ!
გისურვებთ წარმატებას.